

13 May 2011 Friday 09:00-10:45

Chairmen: Altıntaş A., Yöndemli F.

AROMATERAPİNİN TARİHÇESİ VE BU ALANDA KULLANILAN TIBBİ BİTKİLERDEN ÖRNEKLER

Sevgi Şar¹, Esin Kahya², Adnan Ataç³

¹Prof., Ankara University Faculty of Pharmacy, Dept. of Pharmaceutical Management, sar@pharmacy.ankara.edu.tr

²Prof., Ankara University Faculty of Humanities [Retired], esinkahya2002@yahoo.com

³Prof., Gülhane Military Medical Academy Medical Faculty, Dept. of Medical History and Ethics, aatac@mynet.com

Aromaterapi uçucu yağlar ve uçucu yağ taşıyan bitkiler (aromatik bitkiler) ile masaj, kompres, inhalasyon ve banyolar yoluyla uygulanan destekleyici bir tedavi şeklidir. Günümüzde özellikle destekleyici terapi yöntemleri arasında aromaterapinin önemli bir yeri olduğu bilinmektedir.

Yaklaşık 6000 yıllık bir geçmişe sahip olan aromaterapinin ilk olarak mumya yapımında eski Mısır uygarlığında kullanıldığı bilinmektedir. Aynı çağlarda, eski Çin uygarlığında da tanrıya olan şükranın bir ifadesi olarak kullanıldığı görülmektedir. Aromaterapinin tedavi ve güzellik amacıyla kullanımı ise ilk olarak eski Yunan medeniyetlerinde ortaya çıkmıştır. Roma İmparatorluğu döneminde ise aromaterapi, banyo sonrası masaj teknikleriyle kullanım alanı bulmuştur.

Günümüzde kullanıldığı şekliyle modern aromaterapinin babası Dr. René-Maurice Gattefossé'dur. 1936 yılında Fransız Kimyager Doktor Gattefossé, laboratuvarında yaptığı bir deney esnasında kaza ile elini yakmış (gaz lambası ile), o sırada elinde bulunan şişeden dökülen lavanta yağının elini süratle iyileştirdiğini fark etmiştir. Daha sonra yaptığı araştırmalar sonucunda yağların, güçlü antiseptik, mikrop öldürücü, iyileştirici, hızlı hücre yenileyici etkilerinin olduğunu saptamıştır. Ayrıca aroma yağlarının kan dolaşımı yardımı ile lenf sistemine ulaştığını ve hücre arası sıvı yolu ile iyileştirdiğini kanıtlamıştır.

Bitkilerin kabuk, yaprak, çiçek, meyve, tohum, sap, kök gibi farklı yerlerinden çeşitli yöntemlerle elde edilen ve aromaterapide kullanılan güzel kokulu yağlar, uçucu özellik taşımaktadırlar. Aromatik bitkilerden buhar-damıtma yoluyla elde edilen bu yağların, günlük yaşamda kullanılan diğer vücut yağlarının aksine, cilt tarafından çok kolay emilmeleri ve çok güçlü etkileri olması nedeniyle dikkatli bir şekilde kullanılması gerekmektedir.

Bu çalışmada aromaterapi hakkında genel bilgilerin ve tarihçesinin yanı sıra, tedavide kullanılan uçucu yağların elde edildiği Çukurova Bölgesinde yetişen bitkilerden örnekler verilecektir.

Anahtar Kelimeler: Aroma terapi; Tıbbi bitkiler; Uçucu yağlar

HISTORY OF AROMATHERAPY AND SOME EXAMPLES OF MEDICINAL PLANTS USED IN THIS AREA

Aromatherapy is a supportive treatment form which administered by massage, compresses, of inhalation and baths with essential oils and essential oil bearing plants (aromatic plants). Nowadays, aromatherapy is considered an important place among supportive therapy methods.

Aromatherapy was firstly used making the mummy in ancient Egyptian civilization about 6000 years ago. At the same times, it seen as an expression of gratitude the god in ancient Chinese civilization. This therapy firstly emerged in order to use for therapy and beauty in ancient Greek civilizations. In the Roman Empire period, aromatherapy was used with massage techniques after the bath.

As used today, Doctor René-Maurice Gattefossé is the father of the modern aromatherapy. French chemist doctor Gattefossé burned his hand by accident during an experiment and lavender oil was poured from the bottle in his hand in 1936. After this event, he noticed his hand had improved rapidly. As a result of his investigations, he found that the effects of this kind of fat have a strong antiseptic, disinfectant, rapid cell renewal, and healing affects. In addition of these affects, aromatic oils reach to the lymphatic system through the blood circulation, and improve the therapy.

Fragrant oils which used in aromatherapy are volatile and these kind of oils stem from different parts of plant bark, leaf, flower, fruit, and seeds. These oils are obtained by steam-distillation of aromatic plants. Unlike other body fats which used in daily life, these kind of oils must be used carefully, due to the effects of absorbed by the skin very easily and very strong.

In this study, as well as the history and general information about aromatherapy, some examples of oils which used in the treatment were addressed obtained from Çukurova region's plants.

Keywords: Aroma Therapy; Medicinal plants; Essential oils